

er fremkommet, skal jeg tillade mig at anbefale det, uagtet jeg ikke antager, at det havde været nødvendigt. § 14 i den nævnte Lov paalægger nemlig ikke de vedkommende Tiendecommissioner at foretage en saadan Taxation eller Bonitering og Undersøgelse af Eiendommen, hvoraf der skal svares Tiende, som der er paabudet ved Forordningen 8 Januar 1810 § 28. — Den 14de Paragraph i Loven af 1852 siger nemlig kun, at Tiendecommissionerne skulle uden nogen Paastand eller Tilbud om Størelsen af Vederlaget ved Kjendelse bestemme det faste Vederlag for den Korn-tiende, som eies af Iderne selv. Anledningen til, at det foreliggende Lovforslag fremkommer, er imidlertid den, at enkelte Tiendecommissioner have troet, at det var nødvendigt, for ved et Skjøn at bestemme Tiendens Vederlag, at taxere og bonitere og formeligt undersøge enhver Eiendoms Beskaffenhed, inden de afgave en saadan Kjendelse. At det ikke har været Hensigten med Loven af 14 April 1852 § 14, vil behageligt erindres, da det ikke har været under nogen Omtale i noget af Thingene, og selve Paragraphen giver heller ikke nogen Anledning hertil. Men det fremgaaer ogsaa af den Omstændighed, at et Tidsrum af to Aar ingenlunde vilde være tilstrækkeligt for Tiendecommissionerne til en saadan Taxation og Bonitering af hver enkelt Gaard i Landet, hvor Iderne selv eie Tiden, og Beføstningerne derved vilde desuden ogsaa have bebyrdet Statskassen med mange hundredetusinde Rigsdaler, ja maaskee endogsaa med en heel Million. Derfor have de fleste Tiendecommissioner, og navnlig Commissionerne i Ringstjøbing Amt, som ere mig bedst bekendte, allerede bestemt Vederlaget for Tienden paa den Maade, som det nu her foreslaaes i det foreliggende Lovforslag. Imidlertid have Commissionerne dog i Almindelighed ansat Vederlaget for den Korn-tiende, som eies af Iderne selv, til et noget lavere Beløb, end det, der har været opnaaet ved mindelig Forening for Præste- eller Kirke- og Kongetienden, som eies af Andre end Iderne, og det af den simple Grund, at under det Vederlag, som er bestemt ved en mindelig Forening, næsten altid har været medindbefattet Vederlaget for Dvæg- og Smaaredselstienden,

hvilket, som bekendt, efter de gjældende Love ikke kan bestemmes ved Kjendelse. Jeg troer derfor, at disse Tiendecommissioner have været i deres gode Ret og ganske have handlet i den Aand, som Loven har forudsat, naar de have bestemt Korn-tienden ved et Skjøn, hvor den eies af Iderne selv, og ansat den i Almindelighed ubetydelig lavere — og med en afrundet Sum — end det Vederlag, som ved mindelig Overenskomst har været opnaaet saavel for Korn- som Dvæg- og Smaaredselstienden, og det vilde være mig kjær, om den høitærede Indenrigsminister, som er tilstede, vilde ytre sin Mening, om ikke saadanne allerede affagte Kjendelser have deres fulde Berettigelse. Medens jeg har Ordet, skal jeg dog endnu antyde en Ændring, som jeg anseer for nødvendig ved det foreliggende Lovforslag. Det bestemmer nemlig, at Tiendecommissionerne for Fremtiden skulle i Regelen bestemme Kornvederlaget for Korn-Tiender, som eies af Iderne selv, til det samme Vederlag, hvortil en af de øvrige Tiender allerede er bestemt enten ved Kjendelse eller ved mindelig Forening. Denne Sætning kan endnu, ligesaavel som den tidligere § 14 i Loven af 14de April 1852, efterlade Tvivl hos de Tiendecommissioner, som ere meget angstelige, og dem findes der, som bekendt, flere af. I den sidste Sætning af den foreslaaede Paragraph er der nemlig blot nævnt „Tiende“, uden at det siges, om det er Tiendevederlag for Korn-tiende alene, eller tillige for Dvæg- og Smaaredselstiende. Nu vil der vist være mange Tiendecommissioner, som troe, at de igjen skulle sidde og nøjsommeligt regne fra hvad Vederlaget for Dvæg- og Smaaredselstienden kan være, hvor samme er indbefattet under Foreninger, naar der ikke kommer til at staa i denne Paragraph, at de kunne satsatte det til det Samme, uden Hensyn til at Dvæg- og Smaaredselstienden er medindbefattet under de tidligere Accorder, og jeg skal derfor, efterat have hørt den høitærede Indenrigsminister og maaskee ogsaa enkelte ærede Landsthingsmænds Uttringer, forsaavidt de kunne ønske at tage Ordet, forbeholde mig til anden Behandling at stille et Ændringsforslag, som indeholder det, jeg her har antydet, ligesom ogsaa maaskee en Omredaction af dette